

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		K 24—	v upravnemu prejemcu:	K 22—
celo leto naprej	celo leto naprej	12—	celo leto naprej	11—
pol leta	četr leta	6—	četr leta	5:50
četr leta	na mesec	2—	na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbira vsek dan zvezoraznati nodelje za praznike.

Inserat veljajo: petekostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.
Upravnemu naj se posiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd., to je administrativne stvari.

Pozamešana številka velja 10 vinarskov.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne osmata.
"Narodna tiskarna" telefon št. 88.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej	K 25—
pol leta	celo leto naprej K 30—
četr leta	13—
na mesec	za Ameriko in vse druge dežele: 6:50
	celo leto naprej K 35—
	2:30

Vprašanjem glede insercijsih se naj priloži za odgovor dopisnici ali znamka.
Upravnemu (spodaj, dverišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 88.

Cesarjev zaupnik.

Začetkom letošnjega zasedanja deželnega zboru kranjskega je bil dr. Šusteršič sprejet v avdijenco pri cesarju. »Slovenec« je priobčil o tej avdijenci poročilo, ki ni moglo poteći iz drugega vira, kakor dr. Šusteršiča samega. Glasom tega »Slovenčevega« poročila se je cesar zelo laškavo izrekel o delovanju dr. Šusteršiča v njegovi lastnosti kot deželnim glavarjem.

Cesar dobiva svoje informacije od vladine naravno je, da je vladala cesariju dobro informacijsko o deželnozborskem delovanju dr. Šusteršiča, saj ga je vendar šele pred kratkim vnovič predlagala za cesarjevga zaupnika. O svojem lastnem kandidatu za deželnoglavarsko mesto vlada vendar ni mogla podati cesarju slabe informacije, četudi bi bila popolnoma upravičena z ozirom na dr. Šusteršičovo postopanje v prejšnjih sejah bivšega deželnega zboru.

Cesarjeva pohvala, izrecena na podlagi vladine informacije o delovanju dr. Šusteršiča v razpuščenem deželnem zboru, pač ni bila zaslužena, a tudi cesarjeva pričakovana se niso izpolnila. Krone mora zahtevati, da postopa njen zaupnik v svoji lastnosti kot deželni glavar pravčino in nepristransko proti vsem strankam, in da varuje pravice vseh in jih ne krati nikomur.

Ce pa pogledamo na zadnje zasedanje deželnega zboru in premotimo, kako je deželni glavar kot cesarjev zaupnik opravljal svoje posle, moramo priznati, da se to ni godilo ne pravčino, niti nepristransko. Dr. Šusteršič je na sedežu deželnega glavarja popolnoma pozabil, da je cesarjev zaupnik in je bil v vsem in v vsakem oziru samo zaupnik klerikalne stranke, ki hoče glas opozicije zdušiti s silo in brutalnostjo, ker ve, da ji drugače ni kos.

V deželnem zboru je malo narodno-naprednih poslancev, ali tisti, ki imajo vso moč v rokah in so odgovorni za vse, se boje kritike naprednih poslancev. Glas iz deželnega zborna ne doni samo po celih deželi, nego se sliši tudi tam zgoraj, kjer bi bili klerikalci radi dobro zapisani, četudi pri tega ne zaslužijo.

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.
(Dalej.)

V.

Deček je mirno spal na postelji. Mati je ležala na zofi, kamor jo je bil položil Lupin, toda njeno dihanje je postajalo enakomernejše in lice je zadobivalo boljšo barvo. Vse je kazalo, da pride kmalu zopet k sebi.

Lupin je videl, da ima dama pod vratom medaljon. Nagnil se je k njej in videl, da sta v medaljonu dve podobici: ena je predstavljala, kakih štirideset let starega moža, druga dečka v dijaških letih, čigar sveži obrazek so obkroževali gosti kodri.

Tako je torej — saj sem si nekaj takega mislil, je dejal Lupin sam sebi ... Ah, uboga mati!

Prijel jo je za roko in je kmalu zapazil, da postaja ta roka gorkeša. Oči so se odprle za hip, a dama je zopet zamižala in samo zavzdihnila: — Jacques!

— Ne vznemirjajte se, gospa ... deček spi ... vse je dobro.

Gospa se je popolnoma zavedela, A ker ni zinila niti besedice, je Lu-

Zadušiti kritike in pritožbe na prednih poslancev, to je presrčna želja klerikalne stranke, in cesarjev zaupnik je tudi v tekočem zasedanju vse storil, da bi napredni poslanci ne smeli svobodno govoriti. Tirantstvo cesarjevega zaupnika je bilo nezgodno. Krivično in nasilno je naprednim poslancem jemal besedo in se neprestano vanje zadiral, jim dajal ukore in jim grozil, dočim je miron dopuščal, da so klerikalci s tuljenjem, psovjanjem in grožnjami terorizirali napredne poslance. Ribnikar je bil izključen, klerikalni poslanci pa so smeli divljati, psovati in surovosti uganjati kakor pijani hlapci, ne da bi se bil cesarjev zaupnik zanje zmenil.

Razumemo popolnoma dobro, da je klerikalcev strah pred kritikami naprednih poslancev, saj je njihova uprava škandalozna in njihovo gospodarstvo z deželnim denarjem tako vnebovpijoče, da bi jih povsod dali pod kuratelo, kjer imajo kaj več zmista za red in pravico, kakor v tej nesrečni Avstriji. Toda naloga, dolžnost in pravica manjšine je, da brez oziroma jemlje v pretres delo večine in da poklicje večino na odgovornost za vse, kar je storila in cesar ni storila. V kranjskem deželnem zboru pa je vsled tirantstva cesarjevega zaupnika postala ta pravica popolnoma iluzorna, tako, da se moramo sploh vprašati: čemu je pa tak deželni zbor, v katerem lahko večina uganja kar hoče, tudi največje nepostavnosti, med tem, ko se manjšina sploh ne more oglasti.

Tudi drugače je cesarjev zaupnik s zagrizeno pristranostjo prikrajševal pravice manjšine. To se je videlo zlasti pri interpelacijah in nujnih predlogih naprednih poslancev, sploh pri vsaki najmanjši priliki.

Opozicija je v kranjskem deželnem zboru **brezpravna**. Se govorniške svobode ni deležna, ki je minimum tega, kar je treba za uspešno delovanje. Če opozicija že nimajo nobene moči, vsaj pravico, zastopati interes svojih volilcev in braniti njihovih koriščenj, bi ji moral biti brezpogojno hrabrenja. V kranjskem deželnem zboru pa ji omejuje vse najprvoravnajše pravice ne le klerikalna stranka, nego v prvi vrsti cesarjev zaupnik.

Opozicija je v kranjskem deželnem zboru **brezpravna**. Se govorniške svobode ni deležna, ki je minimum tega, kar je treba za uspešno delovanje. Če opozicija že nimajo nobene moči, vsaj pravico, zastopati interes svojih volilcev in braniti njihovih koriščenj, bi ji moral biti brezpogojno hrabrenja. V kranjskem deželnem zboru pa ji omejuje vse najprvoravnajše pravice ne le klerikalna stranka, nego v prvi vrsti cesarjev zaupnik.

pin poskusil jo z vprašanjem pripraviti do tega, da bi mu pojasnila, kar je hotel izvedeti. Pokazal je na podobi v medaljonu in rekel:

— Ta dijak — kaj ne — to je Gilbert?

— Da, je odgovorila.

— In Gilbert je vaš sin?

Gospo je streslo po vsem živottu, potem je tiho rekla:

— Da, Gilbert je moj sin.

Torej mati Gilberta, mati tiste Gilberta, ki je sedaj ječal v zaporu, obtožen zaradi umora in ki ga je sodišče preganjalo z vso kruhotijo.

Lupin je vprašal nadalje:

— In druga slika?

— Ta predstavlja mojega moža.

— Vašega moža?

— Da! Umrl je pred tremi leti. Gospa se je vsebla na zofo. Čutila se je zopet močno in zdravo, a čutila je tudi vso grozoto življenja.

Lupin jo je spraševal dalje:

— Kako se je vaš mož imenoval?

Gospa je nekaj trenotkov razmišljala, potem je odgovorila:

— Mergy.

Lupin je presenečenja začrkal.

— Viktor Mergy, poslanec, je bil vaš mož?

— Da!

Nastal je dolgotrajen molk. Lupin se je dogodka dobro spominjal in tudi silne pozornosti, ki jo je vzbudila smrt poslanca Mergyja. Tri

So krivice, ki gredo človeku tak v kri, da takoj revoltira, in so krivice, ki se jih nekdaj časa prenaša. Narodno-napredni poslanci so v minilem zasedanju pokazali toliko samopremagovanja, da kaj takega v drugih parlamentih ni mogoče. Izvani in brutalizirani, oropani svojih pravic in tiranizirani, so vendar vzdržali na svojih mestih, da so mogli, v kolikor se je to sploh dalo, braniti in zastopati interese dežele in svojih volilcev proti tolpi podvijanih večinarjev pod vodstvom cesarjevega zaupnika.

Razmere v kranjskem deželnem zboru so parlamentaren skandal, nevredne evropske države, so posmeh vsakega pravega parlamentarizma in karikatura na pravice manjšine. Najzlastnejše pa je pri tem z zaupnikom krone zadeto tirantstvo, ki je mora prenašati opozicijo z glavarjem.

Štajerski deželni zbor.

O prvi torkovi seji smo deloma že poročali. Dostaviti nam je še poročilo o predlogu posl. Einspinnerja glede oddaje dobav in stavb za deželo. Einspinner zahteva, da se najake dobave in stavbe vedno javno oddajajo. Na ta način se potegujejo lahko za nje vsi konkurenčni zmožni obrtniki. Ozirati pa se je treba obvezno le na domače štajerske obrti in tvrdke. Dež. odbornik K. a. a. pravi, da sicer to stališče odobrava, a je vendar za gotove izjeme. V imenu slovenskih obrtnikov je govoril dr. Kukovec. Pridružil se je načelno idejam Einspinnerjem, saj je treba domače štajerske obrtnike ščititi in podpirati. Ne gre tu samo za zasluge, ampak je za obrtnike tudi velikega pomena, ako vidijo, da jih vsaj deželna uprava upošteva pri oddaji del ne pa samo pri plačevanju davkov. Deželnemu odboru se mora izreči priznanje, da se je skozi pet let branil slediti sklepnu deželnega zobra glede škodljivcev stavbne obrti. Sedaj se je napravil nanj in isti zadevi nov naskok od sovražnikov obrti. Pričakovati pa je, da bo deželni odbor tudi tokrat storil svojo dolžnost. Kadarkoli mu je dana prilika sodoobvezno le na domače štajerske obrti in tvrdke. Dež. odbornik K. a. a. pravi, da sicer to stališče odobrava, a je vendar za gotove izjeme. V imenu slovenskih obrtnikov je govoril dr. Kukovec. Pridružil se je načelno idejam Einspinnerjem, saj je treba domače štajerske obrtnike ščititi in podpirati. Ne gre tu samo za zasluge, ampak je za obrtnike tudi velikega pomena, ako vidijo, da jih vsaj deželna uprava upošteva pri oddaji del ne pa samo pri plačevanju davkov. Deželnemu odboru se mora izreči priznanje, da se je skozi pet let branil slediti sklepnu deželnega zobra glede škodljivcev stavbne obrti. Sedaj se je napravil nanj in isti zadevi nov naskok od sovražnikov obrti. Pričakovati pa je, da bo deželni odbor tudi tokrat storil svojo dolžnost. Kadarkoli mu je dana prilika sodoobvezno le na domače štajerske obrti in tvrdke. Dež. odbornik K. a. a. pravi, da sicer to stališče odobrava, a je vendar za gotove izjeme. V imenu slovenskih obrtnikov je govoril dr. Kukovec. Pridružil se je načelno idejam Einspinnerjem, saj je treba domače štajerske obrtnike ščititi in podpirati. Ne gre tu samo za zasluge, ampak je za obrtnike tudi velikega pomena, ako vidijo, da jih vsaj deželna uprava upošteva pri oddaji del ne pa samo pri plačevanju davkov. Deželnemu odboru se mora izreči priznanje, da se je skozi pet let branil slediti sklepnu deželnega zobra glede škodljivcev stavbne obrti. Sedaj se je napravil nanj in isti zadevi nov naskok od sovražnikov obrti. Pričakovati pa je, da bo deželni odbor tudi tokrat storil svojo dolžnost. Kadarkoli mu je dana prilika sodoobvezno le na domače štajerske obrti in tvrdke. Dež. odbornik K. a. a. pravi, da sicer to stališče odobrava, a je vendar za gotove izjeme. V imenu slovenskih obrtnikov je govoril dr. Kukovec. Pridružil se je načelno idejam Einspinnerjem, saj je treba domače štajerske obrtnike ščititi in podpirati. Ne gre tu samo za zasluge, ampak je za obrtnike tudi velikega pomena, ako vidijo, da jih vsaj deželna uprava upošteva pri oddaji del ne pa samo pri plačevanju davkov. Deželnemu odboru se mora izreči priznanje, da se je skozi pet let branil slediti sklepnu deželnega zobra glede škodljivcev stavbne obrti. Sedaj se je napravil nanj in isti zadevi nov naskok od sovražnikov obrti. Pričakovati pa je, da bo deželni odbor tudi tokrat storil svojo dolžnost. Kadarkoli mu je dana prilika sodoobvezno le na domače štajerske obrti in tvrdke. Dež. odbornik K. a. a. pravi, da sicer to stališče odobrava, a je vendar za gotove izjeme. V imenu slovenskih obrtnikov je govoril dr. Kukovec. Pridružil se je načelno idejam Einspinnerjem, saj je treba domače štajerske obrtnike ščititi in podpirati. Ne gre tu samo za zasluge, ampak je za obrtnike tudi velikega pomena, ako vidijo, da jih vsaj deželna uprava upošteva pri oddaji del ne pa samo pri plačevanju davkov. Deželnemu odboru se mora izreči priznanje, da se je skozi pet let branil slediti sklepnu deželnega zobra glede škodljivcev stavbne obrti. Sedaj se je napravil nanj in isti zadevi nov naskok od sovražnikov obrti. Pričakovati pa je, da bo deželni odbor tudi tokrat storil svojo dolžnost. Kadarkoli mu je dana prilika sodoobvezno le na domače štajerske obrti in tvrdke. Dež. odbornik K. a. a. pravi, da sicer to stališče odobrava, a je vendar za gotove izjeme. V imenu slovenskih obrtnikov je govoril dr. Kukovec. Pridružil se je načelno idejam Einspinnerjem, saj je treba domače štajerske obrtnike ščititi in podpirati. Ne gre tu samo za zasluge, ampak je za obrtnike tudi velikega pomena, ako vidijo, da jih vsaj de

že zdavna znano, da so prišla iz zupnih in važnih posvetovanj, katerih so se udeležili tudi narodno socijalni poslanci, podrobna poročila skoraj neposredno nato k vladu. To se je zgodilo pod Bienerthovim ministrom, ko so se vrstile vse volitve proti njegovemu sistemu. Vlada je izvedela za dogovor med strankami že drugi dan. Tudi o pogajanjih za slovansko razstavo je bila vlada takoj obveščena. Narodno socijalni poslanci so sklenili za časa balkanskih homati, da pojdje korporativno v Belgrad. Tačaj drugi dan je prišlo na mlaðočeške poslanke vprašanje, če se bodo tudi oni udeležili. Čez nekaj časa je bil poslanec Klofáč zadržan v Zemunu. Izkazalo se je, da je dobila ogrska vlada nalog, da naj zadrži narodno-socijalne poslance v Zemunu. Iz zapisnice umrlega šefa urednika »Narodnih Listov«, Josipa Anyža je list dobil sedaj dokaze, da je bil se danji predsednik narodno-socijalnega kluba državnih poslancev dr. Karel Šviha policijski spicelj. Baje je dajal policiji informacije pod imenom Wiener. Dr. Šviha je dobival za to svojo službo mesečnih 800 K, torej 9600 K letno pod naslovom, da je policijski uradnik. Dobival je tudi postranske honorarje. List ponatiskuje nato razna pisma in brzjavke posl. dr. Švihe. Obiskal je tudi nekega policijskega uradnika, ki mu je dal 3000 K za volitve. O načinu, kako je prišel dr. Šviha do te službe, piše list. Pri nemem koncertu na Žofinu leta 1910 se je pritoževal dr. Šviha proti nekemu policijskemu uradniku, ki je glavni faktor tajne državne policije, nad svojimi slabimi dohodki, nakar mu je ta ponudil najprej 600 K mesečno, če mu da informacije o političnih dogodkih in dogovorih. Kupčija je bila sklenjena, pozneje pa je dobival dr. Šviha mesečno 800 K. Zaupnik urednika je trdil tudi, da je bilo poleg Švihe še 18 narodno-socijalnih oseb pred dvema letoma v službi policije. Šviha je bil zelo oprezen tudi pri telefonskih pogovorih ter se je vedno skliceval na svoja prejšna pisma, kar je služilo v kontrolo, tical se je samo kot Wiener s policijskim uradnikom. Izpočetka je pisal Šviha pisma lastnorocno, pozneje pa s pisalnim strojem. Sestajala sta se na domu Švihe ali uradnika ali pa v separativnih lokalih kavaren. Dr. Šviha je bil v tej službi od druge polovice leta 1910 za vladu Bienerthiu, ko so bile vse češke stranke v najhujši opoziciji proti vladu. Šviha je bil še v najnovještem času v službi policije. List pravi: Strašno je misliti za češkega človeka, da je taka stvar mogoča, da bi vodja politične stranke, ki pravi o sebi, da leži na njej bodočnost češkega naroda, šel in izdal narodno stvar za ubogi groš policiji.

»Česke slovo« je izdalo nato včeraj posebno izdajo, v kateri podaja poslanec dr. Šviha sledoč izjavo: »Popolnomu nedolžen sem; ker pa ne želim, da bi padla na narodno-socijalno stranko tudi le senca sumnje, izjavljam, da izstopam iz stranke ter hočem stati zunaj stranke tako dolgo, da bo moja nedolžnost dokazana. Strankarskemu vodstvu dajem na razpolago svoj državnozborski mandat. Proti »Narodnim listom« pa bom takoj vložil tožbo zaradi razžajljenja časti.

»Česke Slovo« pravi, da so te obdolžitve izmišljotina zloglasnega agenta Spacecka, ki je že kakih 15 let opetovanjo denunciral razne vodilne češke politike, češ da so v službi policije, tako poslanec Klofáč. Soukupa, Nemca in dr. Stranskoga.

Poslanec Vojna in strankarski tajnik Seidel sta prišla včeraj popoldne v uredništvo »Narodnih listov« ter zahtevala, da se jima predlože dokumenti bivšega šefa Anyža. Uredniški tajnik pa jima je odgovoril, da mora za to imeti dovoljenje članov ravnateljstva dr. Kamara, dr. Rašina in dr. Tobolke. Pred redakcijo »Češkega Slova« je prišlo do večjih nemirov. Pretepli so tam tri mlaðeče, ki so govorili o dr. Švihi.

Hrvaški sabor.

V včerajšnjih sejih je hrvaški sabor nadaljeval debato o izročitvi poslancev Mile Starčevića.

Kot prvi je govoril poslanec Starčevičeve stranke prava Stjepan Zagorac. Govornik je razpravljal o razmerju med obema pravaških frakcijama. Prepri in razpori med obema frukcijama so nastali zategadi, ker v njih vladojo različni nazari glede strankinega programa in njegove izvedbe. Ti prepri so se pričeli takoj po smrti dr. Ante Starčevića. Med stranko prava in frankovci je zlasti nepojasneno vprašanje glede Srbov, glede dualizma in glede nadobre. Starčevičanci stoje na stališču, da ne sme njihova stranka praktirati ne z Dunajem, ne z Budimpešto. Frankovci pa so mnenja, da stranki-

negra programa ni treba strogo in dosledno izvajati in da se lahko paktira tudi z vladnimi mogotki. Da so se po teh svojih nazorih tudi ravnali, dokazujo njihove intimne zveze z bivšim baronom baronom Rauchom. Baron Rauch se je svoječasno obrnil tudi na Starčevičeve stranko prava in jo pozval, naj za 10 let suspendira svoj program. Toda Starčevičeva stranka je to ponudbo odlikovala.

Ko je govornik očital frankovcem, da so tako z Dunaja, kakor iz Pešte dobivali denar, je nastal hud prepir med obema pravaškima frakcijama, ki je trajal par minut. Ko se je hrup polegel, je Zagorac nadaljeval: Jaz trdim, da je Frankova stranka zakrivila sedanji politični program. Znano nam je, kaj je ta stranka pripravljala: hoteli je spraviti na mesto hrvaškega bana znanega državnega pravdnika v »veleizdajniškem procesu« — Milana Accurtija, ki je pisal članke za pokojno »Hrvatsko Pravo«. Posl. dr. Ivo Frank: Accurti je boljši pravaš kakor vi.

Ta izjava je vzbulila v vsi zbornici viharno veselost.

Ko je Zagorac končal svoja izvajanja, je dr. Frank v stvarnem popravku naglašal, da ni rekel, da bi bil Accurti boljši pravaš kakor Zagorac, marveč, da je boljši Hrvat kakor dr. Starčevič. Vsa zbornica se je smejala in klicala: Ne, tega niste rekli!

Na to je vlada odgovorila na razne interpelacije. Odgovore je zbornica vzela na znanje.

Ogrski državni zbor.

Ogrski državni zbor je nadaljeval razpravo o zakonskih načrtih glede subvencij paroplovnih družb. Poslanec Szmrrecsanij je kritiziral vladni sistem ter dokazoval neupravičenost subvencij in pravi, da je neslastna kupčija Ogrske banke strankarski blagajni 4.800.000 K. Vprašali moreta dati ministriški predsednik in trgovinski minister osebno častno zatrtilo, da pri teh kupčijah ni bil noben uradnik trgovinskega ministra ali ministirskega predsedstva, kakor tudi noben državni uradnik ali zaupnik delavnove stranke kako državno. Trgovinski minister Harkanyi pravi, da je varovala vlada pravice države napram družbi »Adria« v polnem obsegu. Leta 1907 je bila vlada pripravljena obnoviti pogodbo z »Adrijo« štiri leta pred potekom pogodbe, vendar se pogodba takrat ni podaljšala, ker je bila koalicijska vladna mnenja, da v star pogodbi določene dobave ne zadostujejo več. Da se vlada ni poslužila svojih opcijskih pravic napram »Adriji«, je odobravala tudi opozicija. Kar se tiče paroplovstva, zlasti na določenih progah s stalnim prometom, mora to biti v rokah kapitalno močnih organizacij. Tako je subvencionirala vlada tudi progo La Plata. Izvoz moke, sladkorja in drugih izdelkov si more zagotoviti Ogrska le, če ima stalne proge v Dalmacijo, Albanijo in Maroko. Kar se tiče reškega pristanišča, je njegova lega zelo slaba ker ladjam ni treba tam pristajati, vsled česar je tudi treba družbe subvencionirati. Če pa bi vlada odvzela družbi »Adrija« subvencijo, potem bi ta družba gotovo porabila onih 25 do 26 milijonov, ki jih hoče izdati za zgradbo novih ladij, za druge namecene. Za pristanišče samo gradi vlada dva doka za 6 milijonov krov ter modernizira pristanišče. Naročila je že 50 dvigal, sedaj pa bi se drugi železniški tir pri državnih železnicah ne rentiral. Predlog je bila brez debate sprejeta. Poslanec Beskid je nato interpeliral v zadavi rusinskega procesa in zlasti glede vloge, ki jo je igral agent provokater Duliškovič. Ministrski predsednik o detailih Duliškovičeve akcije noče govoriti, pravi pa, da je imel nalogo, da se prepriča o pansionističnih agitacijah v viških ruskih krogih.

Albanija in Epir.

Kakor smo že poročali, hočemo vedeti nekateri nemški listi, da je ruski car zadovoljen s tem, da dobri princ Wied naslov albanskega kralja. Vest je malo verjetna. Sicer pa bi tudi to ne bilo nobena nesreča. Kakor poročajo iz Bukarešte, bo prinesel romunski poslanik novemu albanskemu vladarju pismo kralja Karla, v katerem mu daje ta politične svete in mu priporoča romunskega poslanika kot najzvestejšega in najbolj odkritosrčnega svetovalca zlasti za prvi čas njegove vlade.

Esad paša se je včeraj že odpeljal z albansko misijo iz Trsta v Drač. Tudi knez Wied in kneginja baje že včeraj zapustila grad Waldenburg ter potujeta preko Monakova, Sölnogradra in Trsta v Drač. Na kolodvoru so se zbrali uradniki,

da so poslove od knesa. Če ni prišel knez Wied v Albanijo, že ima povabilo na sultanova dvor. Kakor namreč poroča »Figaro« iz Carigrada, je izrekel sultan želja, videti novega albanskega kneza. »Figaro« svetuje knezu Villemu, da naj ustreže tej sultanovi želji, ker bo to blagodelno vplivalo na razpoloženje mohamedancev v Albaniji.

Grške čete so res že začele zapuščati severni Epir. Tako so zapustile grške čete v ponedeljek Santi Kvaranto. Pravoslavno prebivalstvo je spremilo odhajoče grke do meje. Ko je prekoračil zadnji vojak mejo, so voditelji množice proklamirali neodvisnost in avtonomijo teh pokrajin pod imenom Severni Epir. Voditelji so proglašili nato tudi provizorično vlado. Grb novih pokrajin je velik bel križ na modrem polju s črnim orlom v sredi. — Iz Aten poročajo o gibanju v Argirokastru še sledi: Klub vsem vojaškim odredbam se je posrečilo 3000 vstašem, da so se združili zunaj mesta. Vršila se je božja služba, nakar so proglašili neodvisnost. Zografs je proklamiral avtonomijo Epira in enakost pred zakonom ter grozi vsakemu, ki bi motil mir, s kaznimi. Končal je s klici na grškega kralja in armado. Polkovnik Kundulio zopet poroča iz Kolonije, da je predal v ponedeljek okraj Muškopolje. Albansko orožništvo je ta okraj zasedlo. V torek je predal tudi okraj Korica. Povsod vlada popolen red. Kakih 250 albanskih orožnikov stoji v Malakastri pod poveljništvom Mustafa bega, ki ima holandskega stotnika Ghilarza za pobočnika. Protokol o predaji Korice sta podpisala oba dela. Sedaj se vrše pogajanja za radi predaje Kolonije.

Štajersko.

Slovenski klerikalci in obrtnštvo. V pravkar minulem zasedanju štajerskega deželnega zobra so se našli klerikalci izkazali za naravnost besne sovražnike obrtništva. Prvič pač za to, da bi na kmečkih shodih uganjali ljubo demagogijo, kajti dobička bodo kmetje iz »uspehov« proti obrtništvu malo imeli. Smešen bo proti dimnikarjem se je sploh dr. Korošcu ponesrečil, kar se pa olajšav v stavbni obrti tice, bo treba na nje še precej časa čakati. Vidi pa se, da bo do moralni naši obrtniki odslej začeti drugačno, živahnejše politično življenje in bodo morali z vsemi silami delati na to, da se politični vpliv klerikalcev čim bolj zmanjša. Dr. Kukovcu pa gre za negov krepki nastav v pred obrtništvu prisrčno priznanje.

Deželni šolski svet je v svoji seji dne 28. februarja nastavil Ludomilo Moric za učiteljico ročnih del v Št. Petru pod Sv. Gorami, Dorico Debeljak za učiteljico v Šmarju, Leonida Dimnika za učiteljico v Ponikvi ob Južni železnici in Mateja Zagajnerja za nadučitelja v Blagovni.

Iz Trbovje. V ponedeljek in torek so se vrstile v Trbovljah občinske volitve iz III. razreda. Zmagali so kandidatje socialnodemokratične stranke brez boja, ker se jim ni od drugih strank postavila nasprotna lista. V tem razredu je bilo volilnih upravičencev 1640. Dostaviti se ni moglo 130 volilcem. Izmed 1510 volilcev jih je prišlo voliti 711 samih delavcev in so bili socialjni demokrati izvoljeni z okroglo 700 glasovi. — Vprašamo se sedaj, kdo so oni 810 volilci, ki niso hoteli voliti socialne demokrate? Ali bi ne volili ti volilci narodno napredno, ako bi se postavili kandidatje v tem razredu? Zelo škoda, da se je vrgla puška v koruzo. Izvoljeni so bili s 700, oziroma 690 glasovi: Ignacij Sitter, Dominik Kokalj, Florijan Majdič, Ludošek Kolenc, Franc Bajda, Karel Kastelic, Martin Zagor, Karel Malovrh, Anton Kuhar, Ivan Kampelj. Najhuši boj je bil v sredo pri volitvah II. in I. razreda med narodno - napredno - slovensko in rudniško - nemškutarsko stranko.

Razmere na obrtno-nadaleválni šoli v Celju. V torek dne 28. februarja je stavil dr. Kukovc v štajerskem deželnem zboru interpelacijo zaradi nastopanja nadučitelja Zehdra na celjski obrtno-nadaleválni šoli. Ta možakar je tako nesramen, da je naslovil nekega učenca s psovko »windischer Hund«.

Iz Ruš. Občni zbor Podravske podružnice slov. plan. društva bo prihodnjo nedeljo 8. sušca v Rušah. Gospode iz Maribora naj pridejo s prvim vlakom.

Slovensko gledališče v Mariboru. Kakor smo že poročali, se je proslava 500letnica ustoličenja preložila na nedeljo 19. aprila. Slavnost namreč zahteva toliko tehničnih predpriprav, da jih ni mogoče v taku kratkem času izvršiti. Mesto slovenskih vodnikov smatrajo tis fantje že dejstvo, če govore naši dijaki med sabo v svojem maternem jeziku. Z Italijani morajo, če hočejo z njimi občevati, govoriti italkaško, ker Italijani drugačja jezikova ne znajo, ali pa se ga nočjo posluževati. To ni za šolo, ki ima namer, da se učenec priči ne samo, kolikor more sprejeti strokovne znanja, marveč tudi jezikov.

Wiedovanje v Trstu. Pred par dnevih je priplula v Trst jahta »Taurus«, ki bo popeljala bodočega albanskega kneza, odnosno sedaj-ko je

četu občinstvu znana že iz kinematografa, kjer si je občinstvo ni moglo dovolj nagledati. To, kar se je tam video samo na filmu, se bo predstavljalo tu v resnici. Ta igra tvori vredno vrstnico igre »V znamenju križa«, katera je vsem tako izredno ugajala, da je še danes ne morejo pozabiti. Dramatično društvo se ne straši, ne truda, ne stroškov, da vprizori po daljšem času zopet nekaj res lepega, zato po vsej pravici pričakuje, da pohiti 22. sušca vse od bližu in daleč v slovensko gledališče. Začetek predstave je točno ob 9. 8. zvečer se ter pri tej igri z ozirom na zunanje goste ne bo prav nič čakalo. Zunanji gosti naj si pravočasno zasigurajo vstopnice.

Iz Ptuja poroča M. Z.: Bogato je obdarovana z otroci rodbina mestnega sluge Matevža Klemensa. Žena mu je porodila doslej petkrat dvojčke, petkrat po enega otroka in zadnji petek celo trojčke. Od ostalih starejših otrok jih živi 11, najmajši trije pa so tudi prav krepki in bodo najbrže ostali pri življenju.

Ropško.

Drobne vesti. Pred nekaj dnevi se je ranil 32letni sedlar in hišni posnek Alleman v Velikovcu z zarjavelim žebljem. Mož se ni brigal za malenkotsno rano in je delal naprej. Par ur nato se je mož onesvestil in poskusil vstati, da bo moral odpeljati domov. Drugi dan je mož, ne da bi se še kaj zavedel, umrl v strašnih holečinah. — Po začetku. Pri Smercih je pogorela hiša posestnika Čepnaka, ki je bila priznana za letoviščarje. Ogenj je uničil vse in se je razširil tako hitro, da niso mogli rešiti niti 12letnega posestnikovega sina, ki je bil v svoji spalnici. Fanta so našli po požaru v razvalinah popolnoma ožganega. — V celovski bolnišnicni je umrl divji lovec Pucher, ki je bil obstreljen v boju z lovskim pažnikom, ki ga je zasabil v spremstvu njegovega tovariša, ko sta hoteli spraviti ravnokar ustreljenega srnjaka. — V Zg. Dravogradu so vlonili neznan tatovi v trgovino Franca Plajerja in so odnesli približno 30 K drobila in več manufakturnega blaga. — V Svincu je ukradel neznan tat delavcu Jakobu Santinu denarnico, v kateri je bilo 30 Kron. — V Velikovcu in po okolicu govorite, da bo odložil svoj mandat državni poslanec Josip Nagele. Koliko je na tej govorici resnica, se ne ve.

Primorsko.

Istrske deželnozborske volitve se vrše: V splošni kuriji dne 7. junija (ožje volitev 14. junija), v kmetskih občinah dne 19. junija (ožje volitev 26. junija), v mestih, trgih in industrijskih krajih dne 30. junija (ožje volitev 4. julija), v trgovski in obrtni zbornici dne 6. julija (ožje volitev isti dan) in v veleposestvu dne 7. julija (ožje volitev isti dan).

Tržaški občinski svet je imel v ponedeljek zelo burno in živahnovo sejo, ki se odlikuje s tem, da po zaslugu laške večine ni rešila niti prve točke dnevnega reda in sicer predlog bolniškega odbora glede ustanovitve posebne šole za bolniške strežnice. Klub temu, da se je zagotovljalo, da ne odpuste bolniških strežnic, ki nimajo strokovne šolske izobrazbe, so vprizorili socialni demokrati veliko rabuko in preprečili vsako delo. Pač je bil sprejet predlog svetnika dr. Slavka in sicer z večino glasov, da se morajo dostaviti ukrepi mestnega odbora tiskani vsem mestnim svetovalcem. Ta predlog je bil že večkrat stavljen in to celo od večine, pa je bilo da sedaj vedno zavrnjen.

jo. Priprosto ljudstvo, ki pije žganje, je hudo udarjeno z novim povisjanjem davka, zdaj pa še strašne doklade na vino in na meso, na hiše in zemljivo. Nikomur ni prizanešeno, tudi najrevnejši človek bo moral plačevati, da bo kaj. Toda ne, naši »dobički duhovniki ne plačajo nič od tistih velikanskih tisočakov, ki jih dobivajo za prekoristne maše in očenaše. Nič ne plačajo, ne državi, ne deželi, ne občini. Za maše in očenaše dobe toliko, da dajejo maše še naprej, seveda z dobičkom, a državi, deželi in občini ne dajo niti fika. Od vsega moraš plačevati davek, od zemlje in od hiše, od obrta in kapitala, od vina in kruha, od žganja in mesu, od oblike in od čevljev — same od velikanskih tisočakov, ki jih dobe duhovnik — maše in očenaše, ne plačijo nič, nikomur in nič!!

+ **Mnogoštivelne veselice, pole ne gostilne ...** Profesor Jarc pleše v klerikalni stranki v četrti kadrilji. Ničnega talenta. Tako pod povprečno merjo je, da ga drže le bolj v ozadju in ga nič radi ne puste naprej. Ko so ga napravili za državnega in deželnega poslanca, so se že njim pravzaprav hudo urezali. Klerikalcem manjka sposobnih ljudi, krvavo jih rabijo, a z Jarcem niso nič pribobili. To je pokazal tudi v letosnjem deželnozbornem zasedanju. Ni se dosti oglasil, kar je povedal, je le dokaz, da so z njim klerikalci napravili dvomljivo akcijo. Ker res ni vredno, osvetliti delovanje prof. Jarca v deželnem zboru, naj omenimo le eno stvar. V dokaz, da se Ljubljancam dobro godi in da lahko plačajo strašne dolklade, s katerimi hočejo klerikalci napolniti prazne blagajne, se je prof. Jarc skliceval na »mnogoštivelne veselice« in »polne gostilne«. To je prof. Jarc pač na Dunaju profitiral. Tam namreč straši neki nemški vitez, ki je vodja nemških agrarcev in se vsake kvatre vsaj enkrat zaleti v Dunajčane, da dobro žive, in v duhajsko ženstvo, da nosi drage klobuke, da se morajo torej Dunajčanom živila podražiti in davki pomnožiti. Tega nemškega viteza je hotel Jarc posnemati in je privlekel v dež. zbor »polne gostilne« in »mnogoštivelne veselice«. Če se kdo vseh veselic udeleži, ne zapravi toliko, kar so zapravili udeležniki katoliškega shoda, a vendar hoče Jarc, naj se Ljubljanci nalože nove strašne dolklade, ne pa tudi tistim, ki imajo toliko denarja, da hodijo na katoliške shode in božja pota in razmejejo za maše in očenaše na stotisoč! Res, ta Jarc je »duhovit«, da bo še kmalu prekosil dr. Zajca.

+ **Sila pred pravico!** O ljubljanskem občinskem volilnem redu je govoril v štajerskem deželnem zboru nemški poslanec dr. Negri. Rekel je med drugim: »V Ljubljani niso uvedli proporcionalnih volitev iz ljubeznih do Nemcev, marveč ker so slovenski klerikalci hoteli v občinskem svetu priti do zastopstva, za to so morali hote ali nehote vzeti v kup tudi nemške občinske odbornike. Čim pa se bo klerikalcem posrečilo zavzeti Ljubljano, bo tamkaj odpravljen, o tem sem prepričan, tudi proporcionalni volilni sistem. Zakaj to niso vprašanja, pravice in pravljnosti, marveč vprašanja — to priznavam čisto odkrito, moči in sile.« Dr. Negri torej pravi, da so klerikalci uvedli v Ljubljani za občinske volitve proporcionalni volilni sistem samo zategadelj, da bi prišli v občinskem svetu do zastopstva, da pa bodo ta volilni sistem takoj zopet odpravili, čim se jim posreči zavojevati Ljubljano. Tej dr. Negrijevi trditvi prav radi verjamemo, to pa pravimo, da klerikalci še ne bodo kmalu dočakali, da bi padla Ljubljana v njihove roke, da, smelo lahko trdim, da bodo preje izgubili večino v deželnem zboru, predno bodo zavojevali na predno Ljubljano!

+ **Zakaj se je preložila obravna proti župniku Riharju?** Kakor smo že včeraj poročali, je bila obravna proti župniku Riharju, ki je kot uredsrednik volilne komisije v Mekinjah k rade napredne glasovnice, tik pred njenim začetkom proti vsemu pričakovanju preložen na nedoločen čas. Čemu, zakaj, se je pač vsakodaj začudeno vprašalo. Poizvedovali smo za vzrok in izvedeli tole: Klerikalci so dobro vedeli, da župnik Rihar ne uide zasluženi kazni in da bo radi zločina, ki ga je zagrešil, eksemplarne kaznovan, ako se mu ne posreči na pretkan način se izmuziti iz zategate. Nasvetovali so mu torej, naj simulira duševno bolez, če da se edino na ta način more rešiti obsodbe in občutne kazni. Župnik Rihar se je seveda ravnal po tem na-

svetu ter se **bolj delati duševno bolesno**. Da bi stvar bila bolj verjetna, je v nedeljo vprizoril, kakor nam poročajo, v cerkvi v Mekinjah pravcate komedije, preračunane v to, v javnosti vzbudit in mnenje, da v njegovi glavi v resnici ni vse v redu. Kmetje so seveda smeiali, ker so dobro vedeli, zakaj je njihov župnik postal naenkrat — nor. Govorili so, da se dela blažnega, ker ga sodišče kljče na odgovor »aradi znane volilne sestoparije. In kmetje so si stvar prav razlagali in tolmačili: **Zupnika Riharja so včeraj prepeljali v neki sanatorij, menda Tul pri Dunaju, vsled česar je bila tudi nenadoma preložena na včeraj določena sodna obravnavna proti župniku.** Ali ni to imeniten trik? Klerikalci vedo, da župnik ne more uteči roki pravice, razen ako se do kaže, da ni odgovoren za svoja dejanja. Da pa to dokažejo, je **moral mož začetiigrati vlogo duševno bolnega, blažnega človeka!** To je vsekakor višek klerikalne pretkanosti, propadlosti in lopovščine! Ali se bo sodišče po tem klerikalnem triku dalo speljati na led? Če je pri nas justica še kaj vredna, se to ne bo zgodilo. Toda govori se, da je semterja že tudi boginja pravice postal klerikalna dekla, zato se prav resno bojimo, da se bo ob koncu koncev zločincu Riharju vendar posrečilo izviti se trdi njeni roki! Toda stali bomo budno na straži ter stvar brezobzirno razkrinkali pred vso javnostjo in vsem svetom!

+ **Ne vdajmo se!** Iz Kilo v čnam poročajo: Dne 2. t. m. je zašel v našo vas nepričakovano državni poslanec Gostinčar. Hotel je po maši pred cerkvijo napraviti volilni shod, toda vse mu je spodeljeno; takoj po službi božji so se naši zavedni vaščani razšli po svojih opravkih, tako da se je dolgočasni poslanec znašel samo med 3 beri: tremi poslušalcem, kateri mu iz srca privoščimo, naj ga hodijo poslušat. Takoj je spoznal svoj žalosten položaj, hitro zaključil svoj govor in ravno tako hitro jo je popihal iz vasi. Spremljal ga je Zagorski župnik v sosedno vas Rateževno Brdo, kjer mu je obljubil več uspeha, češ, tam je več kimovcev. Kam ga je nadalje burja nesla, nismo zasledovali. Zapomnite si g. Gostinčar, da je vaš trud v naši Reški dolini brezuspešen, saj so vam morda še v spominu zadnje deželnozbarske volitve v našem okraju; čemu se nam še vsiljujete, saj vaših fraž ničke ne posluša in vašim puhlim obljubam nične ne verjam! Mi bomo pa zopet vse kot en mož volili našega domaćina g. Ivana Urbančiča, posestnika v Trnovem št. 84, kajti on je mož, ki razume, kje nas kmene čevelj žuli in se ne bo pustil komandirat od farških korarjev.

+ **Iz privatnega pisma učiteljice z dežele ...** Gotovo vam je znano, kaj je sklenil naš slavni deželni zbor, ... poleg raznih »prekoristnih« paragrafov tudi celibat učiteljic. Toda to mu ni zadoščalo, nego vzeti ji hoče tudi še pokojnino, ako se omoži; pokojnino, ki zanje vplačuje; pokojnino, za katero se trudi deset, petnajst in več let! To je vendar krivica, ki vpije do neba! Jemljo je vse pravo do življenja! To je vendar nesmisel! To vendar ne odgovarja sedanjim modernim nazorom! Mari naši skrbni deželni očetje na katoliški podlagi ne pomislijo, da odpirajo učiteljicam s takimi zakoni široko pot do nemoralnosti?! Učiteljica je vendar tudi človek in ima pravico do življenja! Jeli končno morda vendar le resnica, da hočejo s tem sklepom postreči župnikom in kaplanom?!! — Naši klerikalni deželni poslanci kaj radi poudarjajo razmere v sosednih južnih provincah. Svetovala bi jim in toplo polagala na srce, da se i gledate učiteljic ravnajo po njih izgledu! Vsaj učiteljici, ki se trudi in peha leta in leta po zapuščenih vaseh in gorskih zatokih, naj privoščijo, da sme vživati svojo skromno pokojnino po svoji lastni volji, ali sama, ali s svojim zakonskim družetom! Kar si je steklka z napornim **trudem**, z občekravnim požrtvovalnim **delom**, — to je vendar neno, — tega bi jej vendar ničke ne smel vskrajati in jemati! To je rop! ... Čudno je zelo, da naši, sicer grozno **velikopotezni** klerikalni poslanci postopajo z nami učiteljicami tako ozkorčno in malenkostno!!

+ **Slovencu** in **Miru** je poslal mestni magistrat uradni popravek radi nju trditve, da ljubljanski magistrat skoro izključno dopisuje s celovškim v nemškem jeziku. Odgovorni urednik »Slovenca« in »Mira« je poslanec Gostinčar. Za to smo prav radovedni, aki bosta imenovana lista imela toliko poštenosti v sebi, da bosta poslani jima popravek tudi priobčili.

+ **Iz železniške službe.** Železniški aspirant v Kranju, g. dr. Michael Jevsek, je imenovan za koncipienta, aspiranta gg. Rudolf Stergar v Škofiji Loki in Vladimir Ka-

p u s pl. Pichelstein v Trstu pa za asistent.

— **Njegoševa slavost v Zagrebu.** K svojemu poročilu o tej veličastni manifestaciji, ki se je v tem udeležilo nad 2000 udeležencev, naj še doda, da je kvartet »Zvezе slovenskih pevskih društev na včeraj glasbeni akademiji nastopil z izrednim uspehom. Zapel je (g. dr. P. Krizna, g. Dermalj, g. Zavrsan in g. Kralj) dve pesmi: »Povejte ve, planine« in »Katicica«; vsled burnega odbravanja je dodal še eno pesem. »Srbober« poroča: »Samostalan izstup ovoga kvarteta bio je, bez pretjerivanja, zbilja (zares) jedna umjetniška atrakcija prvega reda.« A »Obzor« piše: »Najviše je simpatija i oduševljenja postigao kvartet »Zvezе slovenskih pevskih društev«, koji je burno izvazan i obdarjen krasnim vijencem morao još izvan programa dodavati.« — Lep je bil hip, ko so predavatelji dopoldanske akademije vstopili v koncertno dvorano ter jih je glasba sprejela z »Lepo našo«. — Nekaj posebnega je bilo narodno črnogorsko »kolo«, ki so ga zaigrali prisotni črnogorski veljaki.

— **Simon Gregorčičev odo** »Olik« je za samospeve, mešan, ženski in moški zbor ter veliki orkester zložil **skladatelj P. H. Sattnar**. Delo je že izšlo v založbi »Glasbene Matice« ter se dobiva v knjigarnah.

— **Zaradi aščanskega kneza?** Kakor smo izvedeli iz popolnoma zanesljivega vira, so dobili vsi orožniški oddelki povelje, da dajo na razpolago po dva orožnika, ker pričakujejo v Miramaru najviše goste. Grebrez dvoma za princa Wieda in princeso, ki se bosta morda ustavila na poti v Drač v Miramaru.

— **Velika polomija.** Klerikalci so imeli v nedeljo v Ljubljanskem domu nekako slavnost. Šentpetersko pravstveno društvo je obhajalo svojo petletnico. Vsa »slavnost« je bila velika polomija. Udeležnik te »slavnosti« je rekel: Pridiga je bila o liberalcih, vse drugo pa dolgač in polomija.

— **V klerikalni kleti hotela Union.** Z ozirom na notico, ki smo jo v soboto priobčili pod tem naslovom konstatiramo, da g. Josip Stuller ni že njo v prav nobeni zvezi in je ni pisal, ne inspiriral.

— **Iz krške okolice.** Pod to notico naznanja »Slovenec« v svoji številki z dne 3. marca 1914, »da je okrožno sodišče v Novem mestu podučilo dr. Dimnika, odvetnika v Krškem, da odvetnik kot zasebni obtožitelj nima pravice, zahtevati povračilo zastopniških stroškov, ako osebno zastopa svojo lastno pravdno zadevo.« Pričomni moramo, da je bila to kazenska zadeva proti Jakobu Žustu, župniku pri Sv. Duhu, v kateri je bil tak poklican božji obsojen radi častikrake. Kakor poznamo dr. Dimnika, ga ta odločba novomeškega sodišča ne bo ovirala, da bi v enakih slučajih prizanašal takim ptičem, kot je svetoduški župnik. Ampak psihološko je zanimivo, kake stvari v teh po klerikalizmu korumpiranih časih in razmerah naše politikujoče duhovnike veselijo in kako si z njimi delajo novo korajajo!

— **Čudna zahteva.** V »Zarji« se idrijski dopisnik pritožuje, da inteligenca in meščanstvo že nekaj časa baje bojkotirajo socijalnodemokratične priredbe. V Idriji je več strank in umevno je, da je vsake v prvi vrsti dolžnost podpirati s v o j e lastne prirede. Socijalni demokrati bi se nam gotovo smejali, če bi od njih zahtevali, da recimo posečajo veselice delavskoga bralnega društva. Pri idrijskih razmerah je torej tudi socijalnodemokratična tožba o neposečanju inteligence in meščanstva socijalnodemokratičnih priredb neutemeljena. To velja še posebej v zadnjem času, ko se je od socijalnodemokratične strani popolnoma neosnovano napadlo poslanca Gangla in sicer predbivalco idrijskim narodnjakom delavstvu sovražne namere. V zahvalo za napadanje in sramotjenje v socijalnodemokratični »Zarji« naj idrijski naprednjiki še podpirajo socijalnodemokratične prirede. »Zarja« piše nadalje: »Pa to nas nič ne žali, saj smo bili prej kot slej prepričani, da gospoda ne mara delavskoga društva, če je ne potrebuje za svojo korist. Morda bo pa prav to tudi one delavce in njih sinove ter hčere, ki še delajo stafajo raznimi meščanskim društvtom, poučilo, da tudi oni nimajo pri nedelavcih ničesar iskat.« V resnici čudno je to postopanje. V isti notici, ko se toži o »bojkot« socijalnodemokratičnih priredb po inteligenca in meščanstvu, se to znova grdo napada. »Gospoda ne mara delavskoga društva, če je ne potrebuje za svojo korist.« To je žaljava insinacija, ki se jo mora od napredne strani najoddločnejše zavrniti. Ravnno tako delavci ne usluženih občinskih krajih, vladljuno tudi tem potom prosimo vse, da prošenj ne odlože neuslišanih. Vsako kromo hvalno sprejememo, enako tudi slovenske knjige novejše literature. Kdor brzo da, dvakrat da! — Od bor

štajo. »Zarja« vedno meče socijalne demokrate in delavce v en koš. Že zadnji smo povedali, da je v tem v veliki zmoti, ker v Idriji imamo delavce, ki so narodno-naprednega, socijalnodemokratičnega in klerikalnega prepranja. V Idriji je popolnoma nepotrebno hujskati delavca proti nedelavcu. Večkrat smo že naglašali, da je Idrija izrazito delavsko mesto, meščanstvo v Idriji tvorijo delavci in od njihovega ugodenega gmotnega položaja je odvisno v obče stanje idrijskega prebivalstva. Zategadelj v Idriji tudi ni razsodnega občana, ki bi nasprotoval težnjem delavskega stanu. Vsako hujskanje v tem ozir je čisto navadno demagoštvu.

— **Da jih le sram ni . . .** Z Notranjskega se nam piše: Kot načelnik podružnice družbe sv. C. in M. dobil sem nekaj iztisov Braniborovega kledarčka, katere sem razdelil ne glede na stranke. Med drugimi je dobil enega tudi možak, pristaš S. L. S., iz sosedne vasi. Ko se z istim čez par dni snideva, praviti mi je začel, da je od mene prejel knjižico, ni vedel, kaj je v njej pisane, pač pa da je že med potjo izvedel od nekega župnikovega zaupnika, da je grozno - pohujščiva (!) in če jo že ima, bog ne daj dati jo otrokom v rolo, pa tudi sam, je najbolje, da jo ne bere, ker bom imel greh. Navzicle temu se je možak zaklenil v sobo in od prve do zadnjice prečital kledarček in je morda še med svetniki po mesecih iskal pohujšanja. Komeno pa je srečal, da se je g. župnik na podrepnička usta grdo zlagal in obrekoval. Gospodje duhovni, morete li biti ogorčeni, če vas ljudstvo imenuje - farji? Sramujete se, lagati in obrekavati o društvinah in društvenih pripomočkih v narodno probuo in obrabmo!

— **Dražba.** Dne 9. t. m. bo pri c. kr. okrajinji sodniji v Radovljici ob 10. dopoldne dražba posestva K. Megliča v Mostah pri Žerovnici na Gorenjskem. Posestvo obstoji iz vič, ki je pripravna zlasti za letoviščarje, in iz sveta v izmeri preko 2 orala. Najmanjši ponudek znaša 17.401 K.

— **Kinematograf »Ideal«, »Strahote džungel«** pretresljiva drama in po krasna veseloinfra »Moric in vesela vdova« predvajata se danes zadnjekrat. Jutri krasna drama »Knežnja Spinarosa pleše« v gdč. Ritto Schetto v glavnih vlogah.

— **Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljane:** Od 22. februarja do 28. februarja je bilo novorodenih 25, med temi 1 mrteviro, umrlo je 21 domačinov in 6 tujcev. Umrli so 4 za jetiko, 1 vsled mrtvoudu in ostali za različnimi navadnimi boleznicami. Obolelo je v tem času 18 oseb za ošpicami in 1 za vratico (tujec).

— **Nezgoda.** Ko je hotel predvjetnem 48letni tesar pri tvrdki Lehner - Weissbacher, Janez Jeras obiskati na dvorišču pri šupi opaž, je padel z lestve ter se tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

— **Na včerajšnji semenj** so pripeljali 1168 glav in sicer 534 konj, 455 volov, 126 krav in 53 telet.

— **Popravek.** V včerajšnjih brzjavkah se mora glasiti ime umrlega opavskega kardinala pravilno dr. Kop.

Društvena naznanila.

— **Zvezе slovenskih dramatičnih društev** izredni občni zbor bo v soboto, dne 7. t. m. ob 8. zvečer v posebni sobi Narodne kavarne. Vsa včlanjena društva naj pošljajo svoje zastopnike.

bil takrat še v Ribnici. Obljubil je, da bo v doseglo tega načrtu storil vse, kar je v njegovi moči, in sicer brezplačno. Deželni šolski svet je o tej prošnji obvestil okrajno glavarstvo v Kočevju, ki je res odredilo, da se imajo na prošnji podpisani prosilci zglasiti dne 17. in 18. septembra pri glavarstvu v svrhu tozadevnega zaslisanja. Resnici na ljubo moramo tudi še omeniti, da je največ podpisov za prošnjo pridobil kočevski kaplan g. Ivan Sešek, ki je zaraditega poleg dr. Rajha tudi postal žrtev Šikan kočevskih Nemcev. Čim so Kočevarji za ta slovenski načrt izvedeli, so tako sklenili, da ga onemogočijo. Pravijo, da je ravno v tem času slučajno obolel okrajni glavar, ko bi se imelo vršiti zaslisanje slovenskih prosilcev. Stvar bi bila za Slovence morda ugodno izpadla, ker bi bil na določenih dneh zaslisanje voval šoški nadzornik slovenske narodnosti. Toda, do tega zaslisanja »iz uradnih razlogov« ni prišlo. Ta rok se je uradno preklical in preložil skoraj na mesec dni, na 14. oktober. To ravno so Kočevci hoteli imeti, kajti tekom enega meseca se pri danih razmerah lahko mnogo izpremeni. In res, mnogo se je izpremenilo. Mestni stražnik je dobil nalog, da slovenskim prosilcem dostavi vabilo za drugo zaslisanje na 14. oktober. Ali obenem, ko je mož pravice dostavljal ta uradna vabila, je dobil tudi od »gotove« strani nalog, da na posebni poli pobira obenem podpise tistih slovenskih strank, ki preklicujejo svoje pravtne podpise v prošnji na deželni šolski svet, naj se zanje ustvari slovenska ljudska šola. Ta dvojni nalog je mož pravice na ta - le način izvrševal: Povedal je stranki, da ima zanje vabilo za zglasitev zaradi slovenske šole — toda — toda, če stranka noče, če si je n. pr. med tem časom premisila, naj na posebni poli podpiše, da ne gre nikam, ker jiji nič za slovensko šolo. In zgodil se le čudež: Ravno tisti slovenski prosilci, ki so preje prosili za slovensko šolo, so zdaj kar naenkrat na posebni poli podpisovali, da ne marajo slovenske šole, da so čisto zadovoljni z nemško šolo in da torej preklicujejo svoje pravtne podpise. Če bi dobili tisto zgodovinsko drugo polo v roke, bi morda videli na prvi pogled, da je te podpise pisala ena in ista roka, ravnotako tudi opazke, kakor: Bin für die deutsche Schule! V dr. Rajhovi pravdi se je dognalo, da nihče tistih, ki so na drugi poli podpisani, ni podpisal svojega imena. Pa to že še pride na dan. Dejstvo je, da na uradni dan, ko se je vršilo zaslisanje pri okrajnem glavarstvu, ravno od slovenskih uslužbencev kočevske premogokopne družbe ni bilo niti enega ...

Ruzne stvari.

* Samomor stotnika. V Znojnju na Češkem se je ustrelil stotnik 24. domobranskega pešpolka Oto Ullman. Vzrok samomora še ni znan.

* Zločin stavkarjev. V Castellfranco so začiali stavkujoči delavci predišnjico Bigano. Tovarna je popoloma pogorela. Škoda je ogromna.

* Nesreča v rudniku. V glavnem rudniku v Braqueguies je vdrla voda, ki je zalila cel rov. V rovu je bilo 250 delavcev. 7 delavcev je utonilo, ostali so pravočasno ubežali.

* Izvršitev smrtnje odsode. V Carigradu so ustrelili te dni tri turške vojake, ki so napadli v soboto ob Bosporu hčere maršala plem. Lima in jih oropali.

* Ponesrečena vojaška smučanja. Že pred več dnevi so pogresili v Inomostu topničarja Fausta in Herringa, ki sta se udeležila smučarske vojaške vaje na prelazu Tonale. Sedaj so dobili pod snegom v nekem jarku zmrznenega Fausta. Njegova tovariša še iščejo.

* Nesreča v kamnolomu. V kamnolomu Prisco in Dalle pri Sprimontu se je razletela, kakor poročajo iz Bruslja predčasno velika mina. Kamenje je podslušalo ravnatelja in štiri delavce. Ravnatelja in enega delavca so izkopali izpod nasipine mrtva, trije delavci so smrtno ranjeni.

* Savernska afera. Generalno poveljstvo je umaknilo tožbo proti dvemu urednikom v Strassburgu, ki jo je naperilo proti njima zaradi zloglasnega poročnika Forstnerja, ki je znan izza časa savernske afere. Urednika sta namreč dokazala, da so bile njihove trditve glede poročnika Forstnerja popolnoma in v celiem obsegu resnične.

* Atentat v Debrecinu. Zveza slušateljev filozofske fakultete na vseučilišču v Bukarešti je sporočila, da obsojajo romunski dijaki atentat v Debrecinu kot podlo dejanje brez ozira nato, kdo ga je izvršil. — V osebnem vlaku Budimpešta - Dunaj je arretiral neki obmejni policaj neko Eko Reierjevo, ki je bila kavarni-

ška blagajnica in je osušljena, da je bila v zvezi z atentatorji.

* Predor pod kanalom med Francijo in Anglijo. V Londonu se je vršilo veliko zborovanje industrijev in trgovcev, katerim so se pridružili tudi zastopniki vojnega ministarstva in vlade. Zborovalci so sprejeli sklep v prilog zgradbi predora pod kanalom med Francijo in Anglijo. Predor bi bil velikega pomena za obe države in bi še bolj povzdignil dobre odnose med obema državama. V slučaju vojne pa bi se predor lahko od oben strani razstrelil.

* Ponarejalec doktorskih diplom. Te dni se je vršila pred porotnim sodiščem v Solnogradu zanimiva obravnavna proti Ludviku pl. Gattinku zaradi ponarejanja doktorskih diplomov. Obtoženec je študiral filozofijo na lipskem vseučilišču in je bil nato docent na berlinskem vseučilišču, in sicer za zgodovino glasbe. Leta 1883. je ukral del universitetnega pečata in je od tega časa naprej ponarejal razne doktorske in profesorske diplome, katere je draga prodajal. — Tudi je uganjal sleparje z ženitovanjem. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe.

* Požari. V Tridentu je pogorela velika tovarna za mizarstvo, last tvrdke Wild. Škoda znaša nad pol milijona krov. — V Whitekicku pri Edinburgu je zgorela zgodovinska cerkev. Uničene so vse dragocene stare relikvije, ki so bile shranjene v cerkvi. Na pogorišču so se čuli kljuci za žensko volilno pravico. Sumijo, da so zanetile ogenj sufragetke. — V Kaznilični v Montrealu je izbruhnil požar, ki je uničil cel trakt kaznilične. Koliko jetnikov je zgorelo, še ni znano. Sumijo, da je zanetil ogenj neki kaznivec, ki je opravljal hišne posle v dotednem oddelku.

* Pegoud. Glede znane obtožbe dunajskega mehanika Freismutha, ki je sedaj v službi laškega aviatika Dalmistra iz Benetk, pišejo laški listi, da se je res našla neka poškodba pri aparatu. Poškodba pa je lahko nastala med transportom v Bologno. Prisjetljivi Dalmistr ne verjamajo, da bi napravil Pegoud tak zločin, posebno ker je par ur pred odhodom čestital Dalmistrju na prvih srečno dovršenih padalnih poskusih. Freismuth res sovraži Pegouda, ker ga je odpustil in v gotovih krogih se že govoril, da si on ni tega samo izmisli, marveč da je morda še celo sam povzročil poškodo.

* Kritičen položaj v New Jorku. V New Jorku vladajo še vedno veliki viharji in snežni zameti. V vzhodnem delu mesta je bilo v zadnjih dnevih čez 50 majhnih požarov, katere niso mogli pogasiti pravčasno samo zaradi tega, ker niso mogli gasilci zaradi snega in vode pripeljati brizgalen na pogorišča. Tudi so zamrzli vsi hidranti, kakor tudi veliko cevi, ki odvajajo vodo. Na bližnjem obrežju je nasedlo na pečine 6 velikih lajdi, pri čemur je utonilo nad 20 mornarjev. Čuti se tudi med prebivalstvom že občutno pomanjkanje mleka, kar posebno težko zadene srednje in nižje sloje.

* Stavka železničarjev na Portugalskem postaja vedno hujša. Stavilo stavkujoči se mnogi, stavkujoči so vedno bolj nasilni in groze s skrajnimi sredstvi. V Lizboni sta eksplodirali na kolodvoru v malem presečku dve bombe. Eksplozija je napravila ogromno škodo, na mestu eksplozije niso našli nobenega železničarja. Vse brzjavne zvezze ob proggi so pretregane. Pri Elvasu so izvršili stavkujoči bombni atentat na dva vlaka. Več vozov je bilo razbitih. Poškodoval se ni nihče. Tudi so razstrelili stavkujoči železničarje znamenit most Sartarom na progi Lizbona-Madrid. Francoska železnična uprava je odredila, da se ne izdajo na francoskih postajah karte za Portugalsko.

* Osrečevalec kmečkega ljudstva. Med možnimi, ki so nekaj let sem najglasnejše vplili, da je treba z zadrgami rešiti kmečko ljudstvo in mu pomagati, je bil tudi graščinski nemški ljudstvo. Ravnatelja in enega delavca so izkopalni izpod nasipine mrtva, trije delavci so smrtno ranjeni.

* Savernska afera. Generalno poveljstvo je umaknilo tožbo proti dvemu urednikom v Strassburgu, ki jo je naperilo proti njima zaradi zloglasnega poročnika Forstnerja, ki je znan izza časa savernske afere. Urednika sta namreč dokazala, da so bile njihove trditve glede poročnika Forstnerja popolnoma in v celiem obsegu resnične.

* Atentat v Debrecinu. Zveza slušateljev filozofske fakultete na vseučilišču v Bukarešti je sporočila, da obsojajo romunski dijaki atentat v Debrecinu kot podlo dejanje brez ozira nato, kdo ga je izvršil. — V osebnem vlaku Budimpešta - Dunaj je arretiral neki obmejni policaj neko Eko Reierjevo, ki je bila kavarni-

Telofonska in brzjavna poročila.

Občinske volitve v Trbovljah.

Trbovlje. 5. marca. Predvčerajšnjem so zmagali v 3. razredu brez boja socijalni demokrati, včeraj v 2. razredu slovenska lista, polovica je gverkovcev. Vsled izida današnjih volitev je položaj v občini tak, da so boji med strankami neizogibni in je redno delovanje izključeno.

Trbovlje. 5. marca. Razmerje med Nemci in Slovenci v I. razredu je bilo 14 : 13. Socijalisti so oddali prazne glasovnice.

Državni zbor.

Dunaj. 5. marca. V predlogi o posojilih, ki bo v četrtek v poslanski zbornici razdeljena, dobi vodja finančnega ministarstva pooblastilo, da si preskrbi 500 milijonov krov potom kreditne operacije. Posamezne vsote, za katere naj se porabi posojilo, so specjalizirane.

Dunaj. 5. marca. V parlamentu divja češka obstrukcija in takoj današnji dan se je pokazalo, da je načinljivo mirno zasedanje državnega zbora nemogoče.

Takoč začetkom seje je prišlo do burne, dolge poslovniške debate. Kot prvi se je oglasil k besedi Mladočeh dr. Kramar, ki je hotel podati izjavo o razbitju spravnih pogajanj na Češkem. Predsednik je hotel postopati energično in dr. Kramaru ni hotel pustiti do konca govoriti, češ, da v poslovniških zadevah niso mogoči celi govor. Končno mu je vzel besedo. To je bilo povod k prvimi burnim protestom na čeških klopeh. Čehi so klicali predsedniku, da naj zaključi sejo. Dr. Kramar je govoril nekaj časa naprej, ter med burnimi medkljici Cehov apeliral na zbornico, da sme dalje govoriti. Predsednik je dal medtem že besedo poslancu Stančku. Ta vsled velikega hrupa ni mogel govoriti. Ko je prišel končno do besede, je začel citati politično izjavo stranke o razbitju češko - nemških spravnih pogajanj. Ponovili so se skoro isti prizori. Predsednik je opominil poslanca, naj stavi formalni predlog, ter mu vzel besedo. Silen hrup v dvorani. Čehi razbijajo po pultih in divjajo proti predsedniku. Na nemški strani začeta Čeha Vsenemeca Iro in Malik izvajati Čehi. Skoraj se zaslpi od nemških klopi: »Švih!« To izzove še večje razburjenje med Čehi. Češki poslanci vpijajo: »Konec! Ne damo razpravljanju naprej! — Poslane Velih vrže kup spisov proti Nemcem ter zadene poslanca Zenkerja v glavo. Poslanec Sardinko razbijajo z veliko knjigo po pultu, da je slišati kakor strel. Nato dobi poslanec Baxa besedo ter začne citati politično izjavo. Predsednik ga opominja in mu vzame besedo. Burni prizori se ponovijo. Nemci kličijo: »Švih! Policijski poslanci vpijajo: »Policisti poslanci! Perite svoje umazano perilo doma!« Besedo dobi poslanec Dürrich. Čehi ga ne puste govoriti ter kličijo: »Konec, državni zbor naj se razide!« Predsednik je suspendiral sejo. Opoldne je bil sestavljen konvent seniorov, ki ob pol 2. še zboruje.

Upanje, da se posreči, priti danes do dnevnega reda, je silno majhno. Češki obstrukcionisti so odločeni, izvajati obstrukcijo s skrajnimi sredstvi. Opoldne so češki agrarci v klubovem lokalnu nagromadili obstrukcionistično orodje, zlasti razne trobente. Računati je s tem, da bo trajalo zasedanje parlamenta le ta teden.

Dunaj. 5. marca. Konferenca načelnikov strank je trajala do 2. Bil je sklenjen kompromis, da se dovoli poslancemu Kramaru in Stančku, da prečita svoji izjavi do konca, potem bo seja bo šele prihodnji četrtek. Medtem bo skušala vladu zoper s kompromisnimi pogajanjami zaradi delazmožnosti parlamenta. Vlada ima edino skrb, da izvede volitve v delegacije, potem hoče poslati parlament domov.

Dunaj. 5. marca. Ob 2. popoldne je bila seja državnega zboru zoper sodelovanje. Prvi govoril poslanec dr. Kramar. Grek, kakor njegov umstveni žlahtnik Krek. Ustanovil je zadrgo za razpečavanje kmetijskih pridelkov in kmetje so mu dan na dan dovozili in dopošljili po 15.000 litrov mleka. Grek je bil seveda lahkoživec, kakor se spodobi za kmečke prijatelje in reševalce. In ker s svojimi dohodki ni mogel izhajati, je sleparil v zadrgi. Prodajal je mleko pod lastno ceno — to se pravi, kmetom je za mleko obljubil dobro plačilo, prodajal pa je mleko za vsak denar. Vrh tega je pa še ukral 40.000 K, ki so jih prodajalke njegovih mlekarn založile kot kavcijo. Kakor smo že včeraj počitali, je tega katolički reševalca kmečkega ljudstva sedaj dosegla roka pravice in ga posadila za omrežna okna.

Dunaj. 5. marca. Poslanec gosp. Rybar je stavljal v današnji seji interpellacijo na načrnega ministra zaradi nasilnosti tržaških laških dijakov proti jugoslovanskim dijakom na akademiji Revoltella, v kateri zahteva kmečkega ljudstva sedaj dosegla roka pravice in ga posadila za omrežna okna.

Afera Švih. **Praga.** 5. marca. Narodno - socialna poslanca dr. Hübschmann in

čoc sta bila včeraj pri policijskem predsedniku Krikavi ter sta ga vprašala, če se hoče izraziti o dolžtvah »Narodnih listov« glede poslanca dr. Švih. Policijski predsednik je izjavil, da ni upravičen, dati v katerikoli smeri pojasniti.

Praga. 5. marca. Poslanec Švih zahteva preiskavo narodno - socialnega komiteja. Komite pozivlja češke agrarce, naprednjake in državopopravne poslance, da naj imenujejo svoje zastopnike v ta komite.

Praga. 5. marca. »Narodni Listy« nadaljujejo danes svoja razkritja ter pišejo: Vztrajamo pri včerajšnjih trditvah ter bomo dokazali, da je dr. Švih še danes pod imenom Wiener konfident državne policije. To bomo dokazali ne le iz zapiskov urednika Anyža, marveč tudi z dokumenti, ki jih je pisal dr. Švih sam. Med temi se nahaja njegov referat, ki ga je dal dne 9. maja 1911 praskemu namestniku o čeških političnih zadevah. »Narodni Listy« priobčujejo v današnjem listu tudi prvo fotografijo reprodukcijo dokumentov proti Švihu, ter vzdržujejo tudi trditve, da se je ponudila narodno - socialna stranka vladu, da ustači obstrukcijo za 350.000 krov.

Dunaj. 5. marca. Na prošnjo češkega narodno - socialnega klubca čeških agrarcev, češke samostalne stranke in državopopravne stranke so šli danes poslanci Masaryk, Stanček in Kalina k predsedniku parlamenta, ter ga prosili, da intervira pri vladu, zlasti pri notranjem ministru Heinoldu, da se afera dr. Švih čim prej pojasi, ker je s tem tangirana čast celega parlamenta. Predsednik Sylvester je obljubil svojo intervencijo.

Gališki učitelji.

Lvov. 5. marca. Regulacija plačljudskošolskim in meščanskim učiteljem zahteva 8 milijonov krov. Poleg tega se je dovolila učiteljem draginščka doklada za leto 1913. v znesku 3 milijonov krov.

Poljaki in Rusini.

Dunaj. 5. marca. Povodom sprave med Poljaki in Rusini je pisal cesar namestniku vitezu Korytowskemu zelo laskavo lastnorocno pismo.

Dunaj. 5. marca. Cesar je podelil deželnemu maršalu gališkemu grofu Goluchowskemu veliki križ Leopoldovega reda, grško - katoliškemu metropolitu v Lvovu grofu Szepetowskemu red železne krone I. razreda, dr. Leu naslov tajnega svetnika, dr. Levickemu komandarski križ Leopoldovega reda ter grško - katoliškemu škofu v Tarnovu dr. Walegi, grško - katoliškemu škofu v Stanislavu dr. Chomyszu in knezoškofu v Krakovu knezu Sapiehi naslov tajnega svetnika. Namestnik izven službe dr. Bobrzenski je

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. marca: Helena Sečnik, zasebnička, 72 let, Radeckega cesta 9.
Marija Dolenc, bivša postrežnica, 68 let. Stara pot 3.

Dne 4. marca: Jožeta Opferkuch, zasebnička, 77 let, Marije Terezije cesta 10.

V deželni bolnici:

Dne 2. marca: Anton Bilowitz, tovarniški delavec, 62 let.

Redilnost in zdravilnost

ribjega olja je splošno znana, prav kar dejstvo, da se malokater človek premagá, izdati to težko prebavno olje neprjetne slati. Kdor torej poseže po Scottovi emulziji za ribile olje, ne pride nikdar več nazaj na navadno ribe olje, saj je izdelek tako blagostilen in lahko prebaven, da dela njega uživanje veselje starim in mladim. Zraven pa je še omeniti, da Scottova emulzija iz ribjega olja s sestavinami prekaša navadno ribje olje na redilnosti in izrabnosti in je torej pri odraslih in otrokih povod na mestu, kjer je treba čvrsto okreptiti: po prehranjeni, ostablosti, otežkovem dobivanju zob, pri prenežni rasti kosti pri otrokih, po bolezni, shujšanju itd.

Toda samo

Scottova emulzija

in nobena druga!

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobiva se po vseh lekarjih. Proti vposiljavitvi 50 v. v pisemnih znakih dobiti od tvrdke SCOTT & BOWNE d. o. z. na Dunaju VII. sklicuje se na naš list enkratno vposiljatev polzunje od kake lekarje.

Mnenja gospoda dr. B. pl. Gámana, docenta na vseučilišču v Kološvaru Rogaska Slatina.

Gospod J. Serravollo

Trst.

Potrjujem s tem listom radovljeno, da sem rabil z najboljšim uspehom Vaše Serravallovo kina - vino z železom za malokrvne, bledične bolnike itd.

Rogaška Slatina, 28. maja 1909.
Doc. Dr. pl. Gáman.

Nahoden. Pri tem nestalnem vremenu je nahoden ves svet in preklajen. Zanemarjenje nahoda pod okoliščinami lahko dovede do zlih posledic. Če tudi naravnost za nahodom ne umrije nihče, vendar nas nudi izkušnja, da zanemarjen nahod ob neugodnih razmerah lahko dovede do smrtno nevarnih komplikacij. Zlasti pri otrokih in osebah z nežno konstitucijo je nahod večkrat predhodnik težkih pljučnih katarov itd. Zato je treba najbolj razširjeni katar, to je nahod že izpočetka zatrirati. Za pomoček se rabi Forman, izdelek z formaldehyda in mentola. Skatilja stane 40 vinarjev. Formanova batata se vrtri v kroglico in vtakne v nosnico in takoj nekoliko pomaga. Učinek je frapanten.

Krondorfer se kot načrta voda namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težko organiska dihanja in zoper bolesti želoda in mehurja najtoplje priprava. Glavna zalogal v Ljubljani: Michael Kastner.

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

Vse ženstvo naših dežel ima od narave lepo polt, ki je pa zelo občutna za upliv hudega mraza in vročega sonca. Da se preprečijo zgorjelost, razroke, rdečine ali celo solnčne pege, je rabiti za vsakodnevno toaletno Creme Simon, rdeči pudar in mleko Simon; ne zamenjati z drugimi mazili. I. SIMON, Pariz in v vseh lekarnah, parfumerijah in mirodinicah.

Zahvala.
Za vse izraze sočutja povodom bolezni in smrti naše nepozabne soproge, matere, tete, tače in stare matere, gospe

Marije Vončina
posebno pa za darovane vence ter za mnogobrojno častno spremstvo k večnemu počitku se najtoplje zahvaljujemo.

V Ljubljani, dne 5. marca 1914.

Žalujoči ostali.

Zanemarjen nahod je že marsikoga stal zdravje.

Fotoman proti nahodu

Učinek precesnejivi! Polica 40vin.

Bay - rum s konjičkom

tvrdke Bergmann & Co. Dečin na Labi

Original vsek znak bay-ruma, zbranjene tvoritev prahlja, prezgodnje osnivenje in izpadanje las, jaci živce in dela polne, mehke lase, poleg tega je pa krepko vteralo proti onemogosti udov (po napornih hojah) proti revmatičnim bolečinam itd. — Vsa dan priznalna pisma! — Pazite izrecno na zlepno znanko »konjiček«. Steklenica K 2 in 4 se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah. 893

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrova. Natančno in temeljito sem prezidal Vašo ustno in Vaš zobni pršek, ki ju že dolgo rabim sam, kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih pršakov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo te onega sredstva, o katerem je preizkušnjo in vedelna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: Seydlin!.

Zitno cene v Budimpešti.

Dne 5. marca 1914.

Termi n.

Pšenica za apr. 1914. . . za 50 kg 12-52
Pšenica za maj 1914. . . za 50 kg 12-49
Pšenica za oktober 1914. . . za 50 kg 11-22
Koruba za maj 1914. . . za 50 kg 6-81
Koruba za julij 1914 . . za 50 kg 6-94

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 389-2 Srednji zračni tlak 738 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
4. 2. pop. 9. zv.	732 1 733-7	6.2 1-7	sl. jug brezvtr. pol. oblač. jasno	
5. 7. zj.	733 6	-2-0	sl. vzsh. del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 20°, norm. 18° Padavina v 24 urah mm 0.9.

Jan Konrad, prva tvora, ur Mosta 439 (Češko).

Pristna švicarska nikljava remontoarka na sidro sistem Roskopatent K 5—. 3 komadi K 14—. Registr. nikljava remontoarka na sidro »Adler-Roskop« K 7—. Pristašna srebrna remontoarka odprta K 8-40.

Razpoložljivo po povzetju.

Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Od danes naprej vedno sveže

p i v o

1/2 litra vrček po 20 vin, steklenica

1/2 litra čez ulico ravno tako 20 vin.

priporoča

Anton Maver

hotel »Vega«, Spod. Slăka 20.

Išče se

kolar (majster)

kateri bi bil pripravljen prevzeti kolarsko delavnico v sredini mesta Sarajevo (Bosna) z vso kolarsko oskrbo lesa in vsem kolarskim orodjem.

Poleg tega 3 novi kolarski stroji z električnim obratom. Delavnica je na najboljšem glasu v Sarajevu in Bosni.

Točna pojasnila daje gg. interesentom sedanji posestnik delavnice:

Martin Pastuhović, kovački majster in hišni posestnik. Podtekija silca Št. 15, Sarajevo, Bosna.

890

Za moške in ženske.

Brez vtrzgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boljši sezone očvi ozdravi

Ursin - Tecton.

1 skatija s 100 kroglicami K 5—.

Za posebno zdravilno zanemarjanje nadomestno 2 skatija. Izdelovalci:

»Ursin« Chemie Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekar, Državna 24, Maribor.

891

Za moške in ženske.

Brez vtrzgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boljši sezone očvi ozdravi

Ursin - Tecton.

1 skatija s 100 kroglicami K 5—.

Za posebno zdravilno zanemarjanje nadomestno 2 skatija. Izdelovalci:

»Ursin« Chemie Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekar, Državna 24, Maribor.

892

Za moške in ženske.

Brez vtrzgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boljši sezone očvi ozdravi

Ursin - Tecton.

1 skatija s 100 kroglicami K 5—.

Za posebno zdravilno zanemarjanje nadomestno 2 skatija. Izdelovalci:

»Ursin« Chemie Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekar, Državna 24, Maribor.

893

Za moške in ženske.

Brez vtrzgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boljši sezone očvi ozdravi

Ursin - Tecton.

1 skatija s 100 kroglicami K 5—.

Za posebno zdravilno zanemarjanje nadomestno 2 skatija. Izdelovalci:

»Ursin« Chemie Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekar, Državna 24, Maribor.

894

Za moške in ženske.

Brez vtrzgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boljši sezone očvi ozdravi

Ursin - Tecton.

1 skatija s 100 kroglicami K 5—.

Za posebno zdravilno zanemarjanje nadomestno 2 skatija. Izdelovalci:

»Ursin« Chemie Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekar, Državna 24, Maribor.

895

Za moške in ženske.

Brez vtrzgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boljši sezone očvi ozdravi

Ursin - Tecton.

1 skatija s 100 kroglicami K 5—.

Za posebno zdravilno zanemarjanje nadomestno 2 skatija. Izdelovalci:

»Ursin« Chemie Co., London.

Naroča se v glavni zalogi:

E. LEDERER, lekar, Državna 24, Maribor.

896

Za moške in ženske.

Brez vtrzgavanja

v nekaj malo dneh celo najbolj zanemarjene toke boljši sezone očvi ozdravi

Telefon štev. 10.

Leta 1878. ustanovljena delnička družba

Telefon štev. 10. 129

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehnička dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji.
— Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Sveča prav dobre 4022
jetne in krvave klobase

vsak torek in petek.

Vedno fino praško blago, kakor Šunke, razne salame, hrenovke, prekajeno meso in kranjske klobase priporoča

Jan Chalupnik, prekajalec, Stari trg štev. 19, Ljubljana.

Sprejemna zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

12

„SLAVIJA“

... . . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .

Reservni fondi K 60.780.720.10 — izplačano odškodnine in kapitalije K 120.935.304.25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsekozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje cigar pisarne so v astne bančne hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani Gospodski ulici štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkulantnejše. Uživa najboljši sloves, kadar posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vložni tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin biskam bla Vaših kurjih očes, bradavic, otiščance ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K. 3 lončki 2.50 K. Nemčen, Kaschau (Kassa) I. Posti. 12/736 Ogrsko. 628

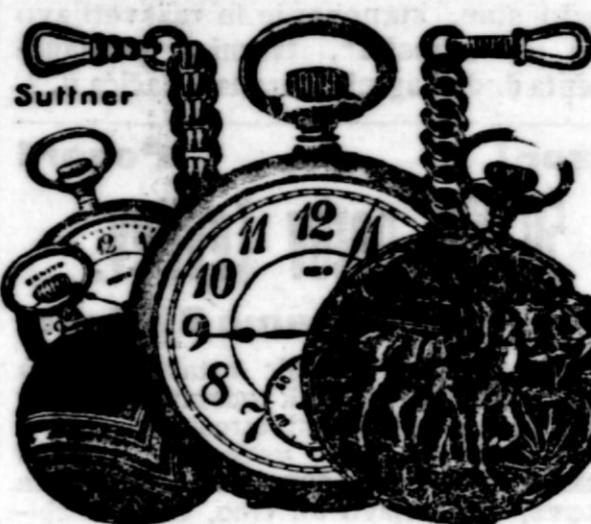
Sprejmeta se tako!

dva krojaška pomočnika
k stanovitnemu delu ob dobri plači.
M. Krizmanič, krojač, Trbovlje. 868

Kavarna J. Zalaznik
priporoča vsem ljubljancam in gostom z deželi
najboljši zajtrk
kakor priznano dobro
belo kavo, čokolado, kakao, čaj,
fine likerje in najfinješče pecivo.

Mestni trg H. Suffner, Ljubljana Mestni trg
štev. 25. štev. 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

**Največja zaloga
ur, juvelov,
zlatnine in
srebrnine.**

CENTIKI ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

Pozor!**Vile, stanovanjske hiše, stavbne parcele**

v mestu kot v okolini se pod tako ugodnimi pogoji prodaja.

Posredovalnica za nakup in prodajo: 3936

Valentin Accetto, Kolodvorska ulica št. 8.

Pozor!**Vile, stanovanjske hiše, stavbne parcele**

v mestu kot v okolini se pod tako ugodnimi pogoji prodaja.

Posredovalnica za nakup in prodajo: 3936

Sprejme se
vzgojiteljica

k otrokom, ki obiskujejo ljudsko šolo. Prednost imajo učiteljice. 793

Ponudbe pod: "Poštni predal

68", Ljubljana.

KA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

Krasne

BLUZE krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastne hiše.

Neprekosljiva v

otreških oblekah
in krstni opravi.**KUC**zdravilno priporočeno kar tverde vino
daje moč in zdravje.Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštem
povzetju K 450. — Edina zaloge:**Br. Novaković,**vinozgrevna vina, Vernečka, Monal,
Kralje, Županje, Županje itd.

LJUBLJANA

Mihael Turnšek, steklobrusilci**vič štev. 20**

se priporoča za vsakovrstna popravila

steklobrusilske stroke.

Izdelujem tudi ogledala po nizki ceni.

P. n.

Usojam se naznanjati, da smo s 1. marcem t. l. prevzeli

glavno zastopstvo**šentjanškega in mirenskega premoga.**

Cena šentjanškemu premogu pri manjših odjemih za 100 kg kosovnik K 260, orehovec K 240. Cena mirenskemu premogu za 100 kg dostavljen v hišo, kosovnik K 220, orehovec K 2—.

887

Pri večjih naročilih primeren popust.

Naročila sprejema

: **Glavna zaloga in podružnica tvrdke Jelačin** :

telefon štev. 121, Ljubljana.

Za obila naročila se priporoča

Richter & Ko.

Zaloge: Trnovska ulica štev. 25.

Dospeli so

pomladanski in poletni površniki
in raglani v različnih barvah,
najnovejših fason, za gospode
:: in dečke ::
po priznano nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek**O. BERNATOVIC**

Ljubljana, Mestni trg št. 5-6.

Samo pri A. Šarcu
Ljubljana, Selenburgova ul. 5, Ljubljana
dobite najokusnejše
nevrestinske opreme

od najpriprostejše do najfinješje izvršitve, dalje

perilo za gospode, dame in otrokevse lastnega izdelka po najnižjih cenah, kar si je
misli močiNačrt Novaković
Priložnostni nakup: les štene, 15 ml. = K 8.20.

Posteljno perje in puh po vsem svetu.